מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבחין בין דובר בשיר למספר בסיפור
- לזהות סוגי מספרים: גוף ראשון, גוף שלישי, מספר יודע־כל
- להבין איך נקודת מבט משפיעה על הסיפור

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – דמות שהמשורר יצר כדי למסור רגשות ומחשבות
2. ג – אני
3. ג – מחשבות של כל הדמויות, עבר ועתיד
4. ב – על איך אנחנו רואים ומרגישים כלפי האירועים
5. ב – מחוץ לעלילה, מספר עליה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הדובר הוא דמות שהמשורר יצר, לא בהכרח המשורר עצמו
2. נכון – הוא יודע הכול - עבר, הווה ועתיד
3. לא נכון – כל דמות רואה את האירועים אחרת, לפי האופי והמצב שלה
4. לא נכון – מספר בגוף ראשון הוא דמות בסיפור ויודע רק מה שהוא עצמו חווה או שומע
5. נכון – הבחירה מאיזה זווית מספרים את הסיפור משפיעה על הרגש שהקורא חווה

חלק ג' – השלמת מילים

1. דובר
2. יודע־כל
3. ראשון
4. נקודת
5. שלישי

חלק ד' – התאמה

- 1 – ב (דוברת בשיר)
- 2 – ד (מספר בגוף שלישי)
- 3 – א (מספר יודע־כל)
- 4 – ג (נקודת מבט של חתול)

חלק ה' – זיהוי בטקסטים

1. מסופר בגוף ראשון - הדמות עצמה מספרת על עצמה ומרגישה פחד
2. כי הקורא יודע משהו שהדמויות בסיפור לא יודעות, וזה יוצר ציפייה או דאגה

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. הקטע צריך להיות כתוב מזווית ייחודית, לא אנושית, ולהראות הבנה שנקודת המבט משנה את התיאור
2. התשובה צריכה לכלול ציטוט או תיאור קצר מהסיפור וזיהוי נכון של סוג המספר עם הסבר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דובר-בשיר, מספר-בסיפור, שניהם לא בהכרח היוצר
- דוגמה שמראה ידיעה של מחשבות כמה דמויות או ידיעת עתיד
- הבנה שזווית הראייה משנה איך אנחנו תופסים את הדמויות והאירועים

טיפים להפעלה:

- אפשר להביא קטעי קריאה קצרים נוספים ולתרגל זיהוי סוג המספר בעל פה
- כדאי לעודד תלמידים לנסות לכתוב באותו אירוע משתי נקודות מבט שונות כדי להבין את ההבדל
- לתלמידים מתקשים אפשר להתמקד בחלקים א-ג בלבד ולדלג על המשימות המסומנות כקשות

דף תרגול: מי מדבר? מי מספר?

דף התלמיד/ה **רגיל**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בשיר יש דובר, ובסיפור יש מספר - הם לא תמיד זהים ליוצר או ליוצרת. בדף הזה נתרגל לזהות מי מדבר ומי מספר, ומאיזו נקודת מבט.

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי זה הדובר בשיר?

א) המשורר עצמו תמיד ב) דמות שהמשורר יצר כדי למסור רגשות ומחשבות ג) הקורא של השיר

ד) העורך של השיר

2. מספר בגוף ראשון מזוהה לפי המילה:

א) הוא ב) היא ג) אני ד) הם

3. מספר יודע־כל יכול לדעת:

א) רק מה שדמות אחת חושבת ב) רק מה שקרה בעבר ג) מחשבות של כל הדמויות, עבר ועתיד

ד) רק מה שהוא רואה מבחוץ

4. נקודת מבט משפיעה על:

א) רק על אורך הסיפור ב) על איך אנחנו רואים ומרגישים כלפי האירועים ג) רק על מספר העמודים

ד) על גודל האותיות

5. מספר בגוף שלישי נמצא:

א) בתוך העלילה כדמות ראשית ב) מחוץ לעלילה, מספר עליה

ג) תמיד בתוך ראש של דמות אחת בלבד ד) הוא תמיד הגיבור

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הדובר בשיר הוא תמיד המשורר באופן אישי	☐	☐
2	מספר יודע־כל יכול לדעת מה יקרה בעתיד	☐	☐
3	נקודת מבט של חתול תהיה זהה לנקודת מבט של אדם	☐	☐
4	מספר בגוף ראשון תמיד יודע הכול על כל הדמויות	☐	☐
5	נקודת מבט יכולה ליצור הומור או עצב ביצירה	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. הקול שמדבר בשיר נקרא _____

2. מספר שיודע הכול נקרא מספר _____

3. מספר שמדבר בגוף _____ הוא דמות בתוך הסיפור

4. דרך העיניים של מי רואים את האירועים נקראת _____ מבט

5. מספר שנמצא מחוץ לעלילה מדבר בגוף _____

4 חלק ד׳ – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אני עומדת ליד החלון ומחכה לגשם	___	**א.** מספר יודע־כל
2. נועם סגר את הדלת בשקט	___	**ב.** דוברת בשיר
3. מאיה חשבה שהיא לעולם לא תספר לו, ואיש לא ידע מה יקרה מחר	___	**ג.** נקודת מבט של חתול
4. שוב הזיזו לי את הכרית	___	**ד.** מספר בגוף שלישי

5 חלק ה׳ – זיהוי בטקסטים

ענו בקצרה.

1. קראו את המשפט: 'הלכתי לבד ברחוב החשוך ופחדתי מכל צל'. באיזה גוף מסופר, ומי הדובר או המספר?

2. הסבירו בעזרת דוגמה משלכם למה מספר יודע־כל יכול ליצור מתח אצל הקוראים

6 חלק ו׳ – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו קטע קצר (3-4 משפטים) המתאר אירוע יומיומי (כמו ארוחת בוקר או דרך לבית הספר) מנקודת המבט של חיה או חפץ

2. בחרו קטע מסיפור שקראתם לאחרונה וזהו: האם המספר הוא בגוף ראשון או שלישי? האם הוא יודע־כל? נמקו

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין דובר למספר?

תנו דוגמה למספר יודע־כל

איך נקודת מבט משפיעה על הסיפור?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀